

اثرات تنش خشکی و سایکوسل بر رشد نهال های دو رقم زیتون روغنی و شنگه

حمیدرضا معماری، علی اکبر کامکار حقیقی، عنایت اله تفضلی، ابوالقاسم حسن پور

دانشجوی سابق کارشناسی ارشد و مسئول علوم باغبانی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان سپیدان، استاد بخش آبیاری و استاد بخش علوم باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز و استاد محقق و عضو هیئت علمی سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی

آب یکی از مهمترین عوامل مؤثر در کشت و پرورش زیتون در مناطق خشک و نیمه خشک می باشد، زیرا رشد رویشی و عملکرد محصول بیشتر از هر عامل دیگر به وجود آب بستگی دارد. پژوهش های زیادی در زمینه کاهش تأثیرات سوء تنش خشکی و به دست آوردن میزان رشد مناسب در شرایط کمبود آب صورت گرفته است و کاربرد تنظیم کننده های رشد گیاهی (بخصوص کندکننده های رشد)، یکی از این روش های پیشنهادی می باشد. این پژوهش به منظور بررسی تأثیر سایکوسل (کند کننده رشد) بر رشد نهال های دو رقم روغنی و شنگه زیتون در شرایط تنش خشکی صورت گرفت. آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۶ تکرار به اجرا در آمد. تیمارها شامل ۲ رقم، ۴ دور آبیاری (۱ و ۲ و ۳ و ۴ هفته) و ۵ سطح سایکوسل (۰، ۴۰۰ و ۲۰۰۰ و ۱۰۰۰ و ۵۰۰ و صفر میلی گرم در لیتر) بود. صفات رویشی مانند ارتفاع، کلروفیل، سطح برگ، وزن خشک و تر ریشه و شاخساره مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد بر همکنش اثرات تیمارهای دور آبیاری و سایکوسل بر ارتفاع نهال های زیتون معنی دار نبود که احتمالاً این اثر به ارقام زیتون و به غلظت سایکوسل بکار رفته در ارتباط می باشد. با

میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری - پوستر

وجود اینکه در هر دور رقم تنش خشکی باعث کاهش تعداد برگ نهالها گردید ولی در رقم شنگه کاربرد غلظت ۵۰۰ میلی گرم درلیتر سایکوسل بر اثرات سوء تنشی خشکی غلبه کرد. کاربرد سایکوسل موجب افزایش معنی دار میزان کلروفیل گردید ولی بسته به رقم غلظت سایکوسل متفاوت بود. در رقم روغنی در غلظت ۵۰۰ میلی گرم در لیتر و در رقم شنگه غلظت ۴۰۰۰ میلی گرم در لیتر. اگر چه کاربرد سایکوسل تحت تنش خشکی، کاهش وزن تر شاخساره را به دنبال داشت ولی کاربرد غلظت های ۵۰۰ و ۱۰۰۰ میلی گرم در لیتر سایکوسل موجب افزایش وزن تر ریشه گردید. اگر چه کاربرد سایکوسل به وزن خشک شاخساره رقم روغنی تاثیر معنی داری نداشته است ولی در رقم شنگه موجب افزایش معنی دار در وزن خشک شاخساره گردیده است، غلظت سایکوسل بسته به دور آبیاری متفاوت می باشد. اگر چه در رقم روغنی کاربرد سایکوسل موجب کاهش میانگین سطح برگ گردید، ولی در رقم شنگه موجب افزایش میانگین سطح برگ در دوره های آبیاری ۸ و ۱۶ هفته گردید. البته با وجود تفاوت میانگین سطح برگ بین دو رقم، پاسخ هر رقم بسته به دور آبیاری بکار رفته متفاوت بود. به طور کلی نتایج به دست آمده نشان داد علاوه بر پاسخ متفاوت ارقام، کاربرد غلظت های سایکوسل در هر دور آبیاری نتایج متفاوتی را دنبال دارد.